

Barnevernet - et omdømme i ruiner?

«Ingen kommentar»

Innholdsfortegnelse

Innledning	3
Valg av tema	3
Problemstilling og oppsett	5
Metode	6
Innholdsanalyse	6
Datamaterialet og datainnsamling	7
Utvalg av artikler	7
Variabler	8
Forbehold	8
Del 1.	9
Medias overordnede oppgave	9
Medienes overordnede oppgave sett opp i mot barneverntjenesten	10
Medienes fremstilling av barneverntjenesten	11
Medienes mulighet til å påvirke omdømmet	13
Del 2	14
Hva kreves for å bli troverdig i omgivelsene	15
Offentlighetsloven	17
Taushetsplikt	18
Hvem er underlagt taushetsplikt?	19
Når kan man utlevere informasjon?	20
Fra taushetsplikt til taushetsrett	21
Dialog mellom barneverntjenesten og mediene en forutsetning	22
Avslutning	24
Referanseliste:	28

Innledning

Valg av tema

Det overordnede temaet i oppgaven er barneverntjenesten i media. Hovedbegrunnelsen for å ta for meg dette tema er en antagelse om at medias fremstilling av barneverntjenesten har betydning for barnevernets omdømme og troverdighet i samfunnet.

Barneverntjenesten er et forvaltningsorgan som skal bidra med å sikre at barn og unge får trygge oppvekstvilkår, og at de barna som lever under forhold som kan skade deres utvikling og helse får nødvendig hjelp til rett tid. Tjenesten skal handle etter hva som er til *barnets beste*. Dette er hjemlet i lov, jf. barnevernloven § 4-1.

Enten man har vært aktivt med på å skape det eller ikke, så eksistere det et bilde i befolkningens bevissthet av alle organisasjoner og bedrifter. Dette bildet er satt sammen av hvor godt organisasjonen kommuniserer og på kvaliteten på de varene de leverer. Summen av inntrykkene som befolkningen sitter igjen med av organisasjonen eller bedriften kalles omdømmet. Omdømmet er viktig både for kundenes lojalitet, gjenkjøp og sympati, som så vel som organisasjonens egne ansattes motivasjon og stolthet. Omdømmet kan også ha betydning for hvor attraktiv organisasjonen er på arbeidsmarkedet, og vil i forhold til samarbeidspartnere, media og myndigheter kunne bety mye i forhold til å definere egen troverdighet og posisjon. All kommunikasjon som organisasjonene eller bedriften går inn i har betydning for omdømmet (Mejlænder, 2007). Når omdømmet står på spill er gjerne faktorer som spekulasjoner, lukkede miljø, og mediafokuserte hendelser inne i bilde. Negative oppslag i mediene kan ha en akkumulerende effekt, hvor det som i utgangspunktet var et håndterbart problem blir til et alvorlig problem som kan føre til tap av troverdighet og omdømme. (Løvik, 2007). For å trekke disse linjene til barnevernet som for mange kan oppfattes som en lukket etat grunnet sin strenge taushetsplikt, så er etaten i krise stort sett hver gang spekulasjoner rundt deres virksomhet får media fokus. Det er i slike kriser jeg tar mitt utgangspunkt i denne oppgaven. Samtidig er det gjerne gjennom media befolkningen flest får informasjon om etaten fra, og barnevernets omdømme vil kanskje derfor være ekstra utsatt. Det kan ut i fra dette se ut som at hvordan barnevernet kommuniserer med media kan ha sto betydning for hvilke muligheter barnevernet har til å forbedre sitt omdømme og sin troverdighet.

For at barneverntjenesten skal komme i kontakt med de barna som er utsatt, er barneverntjenesten helt avhengig av å ha troverdighet blant befolkningen. Folket er nødt til å ha tiltro til at ansatte i barneverntjenesten er kompetente nok til å arbeide etter det overordnede målet, slik at tjenesten kontaktes når det foreligger bekymring om et barns omsorgssituasjon.

Jeg var selv kritisk til barneverntjenesten før jeg startet på barnevern studiet. Jeg hadde fulgt med på en rekke saker i media som ga en negativ fremstilling av barnevernet, noe som trolig førte til denne skepsisen. Flere av sakene viste at når barnevernet ble bedt om å kommentere enkeltsaker, henviste barnevernsarbeiderne kun til taushetsplikten eller uttalte «ingen kommentar». For meg virket dette veldig beleilig, da barneverntjenesten kunne henvise til taushetsplikt og på den måten hindre innsyn og kritikk og avsløringer av egne mangler og feil. Dette er bakgrunnen for mitt valg av tittel: Barnevernet - et omdømme i ruiner? «Ingen kommentar».

Som ferdig utdannet barnevernspedagog har min skepsis til barnevernet minsket. Dette er trolig fordi jeg gjennom studiet og arbeidserfaringer har satt meg inn i barnevernets allsidige og komplekse arbeidssituasjon, og tilegnet meg kunnskap om hvorfor barneverntjenesten handler som de gjør. Jeg har fått muligheten til å se barneverntjenesten fra innsiden, og er nå også en av dem som representerer etaten ved å bære tittelen barnevernspedagog.

Store deler av befolkningen er, som jeg var tidligere, i en situasjon hvor de har liten innsikt og kunnskap om hva som gjøres i barneverntjenesten. Media er kanskje det eneste stedet hvor man får informasjon om tjenesten fra. Det er derfor grunn til å tro at jeg trolig ikke har vært den eneste som har dannet meg et negativt bilde av barneverntjenesten gjennom oppslag i media.

Barnevernets omdømme og troverdighet er et dagsaktuelt tema. Nåværende barneombud, Reidar Hjermand hadde i 2008 barnevernets rykte som fokusemne da han ønsket å fortsette som barneombud i enda en periode. Barnevernets manglende åpenhet er et av de uløste problemene han mener fortsatt gjenstår (NTB, 2008).

Det antydes her at det er barnevernets taushet som er med på å forårsake et dårlig omdømme. Barnevernet er imidlertid underlagt en streng taushetsplikt, jf. barnevernsloven §

6-7, og forvaltningsloven §§ 13 til 13 bokstav e, som begrenser muligheten til å åpne seg i det offentlige rom. Det er derfor flere hensyn som må tas for å kunne belyse min problemstilling.

Problemstilling og oppsett

Jeg har med bakgrunn i barnevernets sannsynlige legitimitetsproblem satt meg to problemstillinger: *Hvordan er barnevernet fremstilt i media, og hvordan kan dette påvirke troverdigheten og omdømmet til etaten? Og hvordan kan barnevernet påvirke troverdigheten og omdømmet gjennom media?*

For at oppgaven skal bli mer strukturert har jeg valgt å dele den inn i to deler. Med hensyn til at dette er en nokså begrenset oppgave kommer jeg ikke til å oppsummere mellom hver av de to delene. I stedet vil jeg skrive en grundigere avslutning hvor jeg trekker hovedlinjene fra oppgaven opp mot problemstillingen.

Del 1 har media som hovedfokus. Det er her jeg tar for meg den første problemstillingen. Ettersom det trolig er gjennom media de fleste i befolkningen får sin kjennskap til barneverntjenesten fra vil det være naturlig å se nærmere på samhandlingen mellom barneverntjenesten og media. Hvordan denne samhandlingen er, kan ha stor betydning for hvilke muligheter barnevernet har til å forbedre sitt omdømme og troverdighet. For å få en bedre forståelse for dette innleder jeg oppgaven med en kort fremstilling av mediens overordnede oppgaver og hvordan denne er sett opp i mot barneverntjenesten. Videre ser jeg på hvordan barnevernet blir fremstilt i mediene, og hvilke muligheter mediene har til å påvirke omdømmet.

I del 2 er det barnevernets muligheter til å uttale seg som er i hovedfokus. Det er her jeg tar for meg den andre problemstillingen. Del 2 innledes med å forsøke å gi en forståelse for hva som kreves for å bli troverdig i omgivelsene. Hovedfokuset ligger på punktet åpenhet ettersom det trolig er her de største utfordringene til barneverntjenesten ligger når det gjelder samhandling med media. Jeg går derfor videre kort inn på offentlighetsloven, taushetsplikten, taushetsretten, og avslutter så del 2 med å skrive kort om dialogen mellom barneverntjenesten og media, og hvordan denne kan forbedres før jeg går over i avslutningen.

Metode

Jeg har valgt å skrive en teoretisk orientert oppgave. En teori består av et sett antagelser rundt årsaken til atferd og de reglene som man antar bestemmer forholdet mellom variablene som inngår i årsakssammenhengen (Bordens & Abbott, 2011). Jeg har tatt utgangspunkt i teorier fra media barnevernsfeltet, og teorier innen krisehåndtering, organisasjon og ledelsefeltet for å kunne drøfte spørsmålene som er stilt, så nært opp til virkelighetsbilde som mulig. Jeg benytter meg for det meste av sekundærkilder. Det vil si kilder som ikke inneholder hele forskningsrapporter, men en oppsummering av disse (ibid., 2011). Sekundærkildene som jeg har brukt er for det meste lærebøker innenfor feltene jeg nevnte over. Dette er ikke helt uproblematisk ettersom jeg baserer meg på andres fortolkninger av resultater, så hvis de har misforstått noe så vil også jeg misforstå de samme momentene. Jeg mener likevel at det er tilstrekkelig å bruke sekundærkilder da oppgaven tar for seg teorier innen for flere felt som med hensyn til tidsbegrensningen gjør det vanskelig å kun forholde seg til primærkilder. Samtidig mener jeg at det er nødvendig å ta for seg teorier fra disse ulike feltene da det gir et klarere bilde av kompleksiteten i saken.

Jeg har valgt å ikke ta for meg kun ett medium, men snakker om media som en helhet; herunder avis, radio, fjernsyn, og internett. Dette fordi jeg tror barnevernets legitimitetsproblemer ikke begrenser seg til et enkelt medium, men gjelder media generelt. Jeg anvender også lovtekst, som jeg tolker ut i fra etablerte rettskilder. Samtidig har jeg også utført en innholdsanalyse for å se om fremstillingen av barneverntjenesten i mediene i dag er tilsvarende til de funnene Stang (2007) hadde i sin innholdsanalyse. Dette ettersom en kan anta at det har skjedd en utvikling fra de artiklene som Stang brukte fra år 2004 og frem til i dag (2011).

Innholdsanalyse

Ettersom Stang benyttet seg av innholdsanalyse som metode i sin undersøkelse vil jeg gjøre det samme for å ha en størst mulig likhet mellom undersøkelsene. Innholdsanalyse benyttes når en ønsker å studere forekomsten av spesifikke kategorier eller hendelser i et materiale bestående av skriftlige eller muntlige register. Innholdsanalyser blir derfor som oftest brukt på material som allerede er samlet inn (Bordens & Abbott, 2011).

Innholdsanalysen bygger på en kvantitativ metode, men selv om den gjør det behøver den ikke å være rendyrket kvantitativ. Det kreves ofte en kvalitativ vurdering fra observatørens side av variablene som benyttes (Stang,2007). Slike kvalitative vurderinger av mine variabler har vært vanskelig å unngå. Ut i fra dette kan jeg si at jeg har brukt både en kvantitativ og en kvalitativ innholdsanalyse om hverandre som metode.

Innholdsanalysen tar utgangspunkt i artikler fra VG og Dagbladet fra oktober til desember 2010, men vil i motsetning til Stangs analyse kun stille spørsmålet: hvordan blir barnevernet fremstilt i media i dag? (Positivt, nøytralt, eller negativt).

Datamaterialet og datainnsamling

Jeg har hentet inn til sammen 96 artikler fra VG og Dagbladet fra tidsperioden 01.10.2010 - 31.12.2010. Materialet inkluderer ledere, kronikker, store og små artikler og leserinnlegg og alle har blitt tillagt like stor vekt uavhengig av størrelse.

Jeg har valgt å ta utgangspunkt i de samme avisene som Stang gjorde i sin undersøkelse for at undersøkelsen skal kunne sammenlignes på så likt grunnlag som mulig. Jeg tok utgangspunkt i artikler med et intervall på tre måneder da jeg vurderte dette som et tilstrekkelig antall artikler uten at materialet ville blitt for stort for de rammene som er satt for denne oppgaven.

Utvalg av artikler

Utvalget var tenkt å skulle gi meg svar på om barneverntjenesten blir fremstilt positivt, nøytralt eller negativt i mediene. For å finne ut av dette trengte jeg altså artikler som omhandlet barneverntjenesten. Jeg valgte derfor å søke opp artikler i Atekst som kom opp med søkeordet "barnevernet*". Jeg spesifiserte søket mitt til gjeldende periode, og kun for artikler fra VG og Dagbladet. Samtidig krysset jeg av for og kun få opp søk fra rikspresen og at søkeordet skulle være nevnt i overskriften og/eller ingressen. Selv etter denne spesifiseringen fikk jeg fortsatt opp artikler som ikke hadde "barnevernet*" hverken i overskriften eller ingressen, men hvor ordet dukket opp senere i teksten. Disse artiklene er

også tatt med i undersøkelsen for å begrense bruk av skjønn og for at resultatene lettere skal kunne etterprøves.

Variabler

Jeg har valgt å ta stilling til to variabler i undersøkelsen. Den første variabelen er ”holdningsladning”. Her ønsker jeg å finne ut av om artiklene fremstiller barnevernet på en positiv, nøytral, eller negativ måte. Den andre variabelen er ”barnevern som hovedtema”. Dette for å få et inntrykk av hvor stor andel av de artiklene jeg undersøkte som hadde barnevernet som hovedtema.

Under gjennomgangen av disse variablene forekom det tvilstilfeller selv om jeg på forhånd hadde satt opp klare kriterier for hver kategori. I vedlegget er det en nærmere forklaring på hva som er kriteriet for de enkelte variablene.

Variablene skal hjelpe meg med å belyse min første problemstilling om hvordan barneverntjenester er fremstilt i media. Jeg har valgt på samme måte som Stang å fremstille funnene mine prosentvis, igjen for å gjøre sammenligningen enklere.

Forbehold

For i størst mulig grad å forsøke å unngå skjønnsmessige feilmålinger (observatør bias) under analysen har jeg fått en annen person til å gå igjennom de samme artiklene med de samme kriteriene for variablene. Denne personen har vært en så kaldt «blind observatør», og har ikke fått vite Stangs resultater på forhånd og kan dermed ikke ha blitt påvirket av disse. Ved å bruke inter-rater-reliabilitet har jeg kunnet regne ut graden av enighet mellom vi som observatører. Dette for å øke reliabiliteten til vurderingene som har blitt gjort i analysen.

Jeg har valgt å benytte meg av presentsamsvars metoden ettersom det er et såpass lite datasett vi har med å gjøre. Etter å ha regnet summene av både av holdningsvariabelen og hovedtema variabelen, kom jeg frem til en enighet på 72 % ved holdningsvariabelen og 78 % enighet på hovedtemavariabelen. Det er ønskelig å ha en så stor tilnærmet enighet som mulig, men alt over 70 % regnes som akseptabelt (Bordens & Abbott, 2011). Vår enighet er dermed

godt innenfor kravet. Men en slik utregning vil aldri være helt uproblematisk, og en må derfor alltid ta høyde for at enigheten i flere tilfeller kan ha oppstått ved ren tilfeldighet.

Funnene som blir presentert i oppgaven er kontrollert for grad av relevans (hovedtema) ved at de artiklene som begge observatørene kategoriserte som ikke relevante er fjernet.

Datamaterialet som er brukt er forholdsvis lite og vil ikke kunne generaliseres til en større populasjon av aviser. Det har den heller aldri ment å gjøre. Målet med innholdsanalysen var å kunne få et inntrykk av hvordan barnevernet blir fremstilt i VG og Dagbladet i dag, og se om dette samsvarer med Stangs funn fra 2004. Under sammenligningen av undersøkelsene er det også viktig å huske på at innholdsanalysene ikke er identiske og at dette i seg selv kan medføre ulikheter.

Jeg valgte og ikke ta utgangspunkt i artikler fra de tre første månedene i 2011 ettersom jeg var redd for at den store mediedekningen av Alvdal saken ville gi et skjevt bilde av hvordan barnevernet fremstilles i mediene. Det må allikevel tas forbehold om at det kan være nyhetssaker som påvirker resultatet i en eller annen retning i den perioden som jeg hentet mine artikler fra.

Del 1.

Medias overordnede oppgave

Medias overordnede oppgave kan enkelt illustreres ved bruk av to ulike grunnmodeller: konsensusmodellen og konfliktmodellen. Konsensus betyr enighet og konsensusmodellen bygger derfor på den antagelsen om at samfunnet strever mot et felles mål og har tilnærmet lik verdifelleskap. Konfliktmodellen tar på den andre siden for seg at det eksisterer uenigheter om verdier og at det er kamp om ressursene. Konsensus modellen knyttes gjerne til den liberalistiske tanken om demokrati og kapitalisme, mens konfliktmodellen gjerne ses opp imot marxistisk samfunnsanalyse med hegemoni og klassekamp. Allikevel er det i liberalismen tanken om uavhengig journalistikk og pressefrihet kommer fra. Medienes idealer

om å være uavhengige, frie og kritiske kan i stor grad knyttes til konfliktmodellen. Men konflikten vil ikke her handle om de uforsonlige klassene som står mot hverandre som i marxismen. Konflikten dreier seg rundt de som sitter med makten og de som ikke har makt, og tanken er at makt lett kan misbrukes. Dette er grunnen til at vi har maktfordelingsprinsippet hvor vi har tre uavhengige statsmakter: den lovgivende, den utøvende og den dømmende. Mediene ser på seg selv som et talerør og en representant for folket som kritisk overvåker de tre statsmaktene, og definerer seg selv derfor som «den fjerde statsmakt» (Olsen, Mathiesen & Boyesen, 2008). Dette ser vi også igjen i Vær Varsom – plakaten punkt 1.4 som sier at «*Det er pressens rett å informere om det som skjer i samfunnet og avdekke kritikkverdige forhold. Det er pressens plikt å sette et kritisk søkelys på hvordan media selv fyller sin samfunnsrolle*». Medienes hovedoppdrag i samfunnet er altså å gi informasjon og skape debatt, og opptre som kontrollør overfor forvaltningen (Figenschow, Ekanger & Ringberg, 2006).

Medienes overordnede oppgave sett opp i mot barneverntjenesten

Barnevernet er et forvaltningsorgan som har myndighet til å gjøre inngripen i privatsfæren, og bryte opp familier, jf. særlig barnevernloven § 4-12. Taushetsplikten som tjenesten er bundet av, gjør det svært vanskelig for enkeltpersoner å komme igjennom med kritikk av barnevernets arbeidsmetoder og konklusjoner (ibid., 2006). Media kan her fungere som en form for motmakt, som gir enkeltmennesket en mulighet til og nå frem der det formelle demokratiet ikke strekker til. Media har derfor en viktig oppgave (Ask, 2000). De skal beskytte enkeltpersoner og grupper mot overgrep eller forsømmelser fra offentlige myndigheter og institusjoner, private foretak eller andre (Vær Varsom – plakaten pkt 1.5).

Gerd Benneche er journalist og jurist og setter et kritisk søkelys på barneverntjenesten. Hun fremhever noen momenter i sin bok ”Taushet – Vern eller maktmiddel”, som kan forklare hvorfor barneverntjenesten er et interessant objekt for media: «*Barnevernet er ett av de forvaltningsområder som i særlig grad omhylls av taushetens mystikk og myten om de gode myndigheter og deres evne og vilje til alltid å kjenne barnets beste som den sikreste garanti for at det ikke skjer overgrep*» (Benneche, 1979: 57). Den begrensede mulighet for innsyn i barneverntjenestens arbeid hindrer offentlig kontroll, som gjør at en må ta barnevernets eget ord for at de tiltak som iverksettes, er til barnets beste, og at deres

maktutøvelse er nødvendig og lovlig, for eksempel når foreldre blir fratatt sine barn. Dette gjør at media gjennom barnevernssaker må utfordre et lukket maktsystem, og dermed spille rollen som enkeltmenneskets vaktbikkje (Figenschow, Ekanger & Ringberg, 2006). Media kan gjennom undersøkelse av enkeltsaker, skape grunnlag for kritikk av barnevernets maktutøvelse.

Medienes fremstilling av barneverntjenesten

Media har makt til å fremheve enkelte momenter og personer i en sak, og overse andre. Det vil derfor være av betydning om saken er belyst fra barnevernets ståsted eller brukerens. Hvis perspektivet belyses fra foreldrenes side, vil kanskje noe informasjon om barnets livssituasjon utelates (Stang, 2007).

Barnevernssaker er ofte vanskelige å gå inn i fordi de som regel har tre parter. En som vil fortelle, en som må tie, og en som ikke kan snakke for seg. Med to tause parter har media en høy terskel for å gå inn i slike saker, fordi de er både kildemessig og tidsmessig krevende (Figenschow, Ekanger & Ringberg, 2006). Når media først går inn i en barnevernssak er det lett for at saken får en ensidig fremstilling i og med at det gjerne er berørte foreldre de får sine opplysninger fra.

Også Stang (2007) viser dette i sin analyse. Barnevernssakene som kommer frem i media har som oftest sin hovedrøst i brukerne. Det er enkeltpersoners private anliggende som omtales. Personifiseringen gjør at vi som publikum lett kan sette oss inn i den aktuelle situasjonen, men fører også med seg en forenkling av saksfremstillingen slik at budskapet får en bredere appell (ibid, 2007).

Hvordan historien legges frem bygger altså på journalistens premisser. Saken blir gitt virkemidler og vinklinger som legger føringer for hvordan publikum forholder seg til stoffet. Virkemidlene kan overraske, glede, være av humoristisk art, gjøre at vi harmes eller lignende (Figenschow, Ekanger & Ringberg, 2006). Slike virkemidler, som appellerer til sterke følelser, ser vi ofte igjen i fremstillingen av barnevernet i enkeltsaker (Ask, 2000).

Et eksempel på en sak som hadde en personifisert fremstilling kan være «Kvænangensaken» fra 2003. Svanhild var en småbarnsmor som var blitt utsatt for en tvilsom

IQ-test, hvor hun ble erklært lettere psykisk utviklingshemmet over natten. I barneverntjenesten og i tre ulike rettsinstanser ble Svanhild sett på som en småbarnsmor som ønsket det beste for barna sine, men som ikke hadde tilstrekkelige forutsetninger for å gi god nok omsorg. I saken ble det brukt virkemidler som navn og bilde, både av Svanhild selv og hennes barn, noe som gjorde historien nær og følelsesladet. Forenklingen av saken, gjennom ensidig fokusering på IQ testen, er et annet element som gir en god historie. Det skapte dramatik, og fortalte om den gode mors kamp mot det maktmisbrukende barnevernet. Svanhild vant således opinionen (Figenschow, Ekanger & Ringberg, 2006).

Franklin og Parton gjorde en presseanalyse av hvordan sosialarbeiderne i England ble presentert i media når det gjaldt alvorlige barnevernssaker på slutten av 1980-tallet. De hevder at media fremstiller barnevernsarbeidere i stereotyper. Den ene hvor barnevernet feiler ved ikke å handle, og den andre hvor barnevernet handler unødvendig. I begge disse fremstillingene fremstår barnevernet som udugelige, inkompetente og maktglade (Stang, 2007). Denne undersøkelsen kan ikke direkte overføres på forholdene i Norge, ettersom barnevernet i England på 1980-tallet var under større press. Det som gjør dette funnet spennende, er at Lundstrøm og Andersson i sin undersøkelse av fem svenske aviser i 2001, fant de samme stereotype fremstillingene av barnevernsarbeidere som i England. Sverige og Norge har forholdsvis mange kulturelle likhetstrekk, og forskningen kan dermed antas å ha større overføringsverdi (Stang, 2007).

I den norske undersøkelsen gjort av Stang (2007), viser det seg at hele 71 % av de artiklene fra 2004 som hun hadde som utgangspunkt, hadde en negativ holdning til barneverntjenesten. Kun de resterende 29 % av artiklene var av enten nøytral eller positiv art. I de negative oppslagene var det stort sett barnevernstjenesten som profesjon, og ikke barnevernsarbeiderne kritikken var rettet mot. Barnevernssaker som belyses i media, er som nevnt tidligere (jf. Punkt 2.3) vinklet fra brukerens ståsted. Media er ofte en siste utvei for brukerne for å få en alliert, som hjelper dem i kampen mot myndighetene (Ask, 2000). Da er det kanskje ikke så rart at det er en overvekt av negative fremstillinger av barneverntjenesten. I min egen innholdsanalyse av artikler fra 2010 kom jeg frem til at barneverntjenesten kun ble fremstilt positivt i 11 % av sakene. Det var i 39 % av artiklene en negativ fremstilling av barneverntjenesten, men hele 50 % av artiklene hadde en nøytral holdning. Det er altså en overvekt av nøytrale saker, men det er fortsatt en vesentlig større prosentandel hvor sakene har en negativ holdning enn det er saker med positive holdninger til barneverntjenesten.

Samtidig så er det så er det en utfordring at saker med positiv vinkling gjerne kommer i bakgrunnen av skandalesakene som blir slått stort opp. Det er derfor ofte de negative bildene er de som fester seg hos befolkningen (ibid, 2000).

Medienes mulighet til å påvirke omdømmet

Som nevnt tidligere så vil all kommunikasjon som organisasjoner eller bedrifter foretar seg ha betydning for omdømmet (Mejlænder, 2007). Her er ikke mediene noe unntak, men snarere en av de mer effektive kommunikasjonskanalene. Mediene kan få omtale av organisasjonen eller bedriften til å bli en del av dagligtalen, og det er gjennom samtale med mennesker som vi har tillit til at holdninger kan endres. Sammenhengen mellom mediens profilering og organisasjonens eller bedriftens suksess er derfor stor (ibid.,2007).

Franklin og Parton hevder at media har en betydelig rolle når det gjelder hvordan barnevernstjenesten og deres arbeidere blir oppfattet av befolkningen. Media gir befolkningen muligheten til å gjøre seg kjent med en del av samfunnet som de selv ikke har erfaring med. Medias påvirkning av enkeltmenneskets oppfatning, er derfor spesielt sterk på den delen av befolkningen som vet lite om tjenesten og dens arbeid fra før, ettersom media blir deres viktigste informasjonskilde. (Stang, 2007).

Publikum danner seg ofte et bilde av barneverntjenesten på bakgrunn av enkeltsaker (Figenschow, Ekanger & Ringberg, 2006). Bak ethvert oppslag om en barnevernssak ligger både en vurdering av hvordan saken skal vinkles, dens nyhetsverdi og hvem som skal få uttale seg (ibid., 2007). Slike vurderinger har betydning for medias påvirkning fordi informasjonens vinkling blant annet påvirker hva som oppfattes (ibid., 2007).

Hva media fremhever som viktig, blir i følge Eriksen og Weigård (1999) også det publikum anser som vesentlig i en offentlig debatt (Figenschow, Ekanger & Ringberg, 2006). Dette finner vi eksempler på i «Kvæningensaken», hvor det blant annet ble lagt stor vekt på den tvilsomme IQ-testen i media. På grunn av medias vinkling og vektlegging, var det IQ-testen som publikum anså som det vesentlige i debatten om Svanhild.

Media bestemmer i stor grad hvilke tema som er aktuelle, og setter disse på dagsorden. Saker som vekker følelser baner vei til handling, og barnevernssaker er gode eksempler på historier som ofte vekker sterke følelser blant befolkningen (Ask, 2000).

Temaene i følelsesladde saker blir, ved at media setter dem på dagsorden, tatt opp i ulike arenaer i samfunnet, og nye samfunnsendringer kan komme som følge av dette. Igjen kan vi bruke «Kvæningsaken» som eksempel, hvor barnevernet ble kritisert for å ha mulighet til å utnevne egne saksyndige i sine utredelser. Utfallet ble at barne- og familieministeren uttalte i en pressemelding i 2005 at regjeringen oppnevner et utvalg som skal sikre gode kontrollrutiner når det gjelder de sakskyndiges rolle i barnevernssaker, for å forhindre at kommunene blir beskyldt for «bestillingsverk». (Figenschow, Ekanger & Ringberg, 2006).

Media kan altså ha en effekt når det gjelder påvirkning av befolkningen. Det som media vektlegger, er ofte det som engasjerer oss, og som igjen gjør at vi har lettere for å integrere de holdningene som media har satt i fokus. De har makt til å sette ulike tema på dagsorden, skape debatt rundt disse, som igjen altså kan føre til samfunnsendringer.

Ut fra medias påvirkningskraft på befolkningen, og overvekten av negative artikler om barneverntjenesten, kan man anta at barnevernet ikke har et godt omdømme eller fremstår som troverdige i samfunnet.

Del 2

For å kunne oppnå en vellykket krisehåndtering er det en viktig forutsetning at organisasjonen eller bedriften går inn i krisen med stor troverdighet. Om dette ikke er tilfellet vil ikke anbefalinger, beslutninger og vurderinger ha nok tyngde hos de som skal gjøre seg opp en mening om saken (Løvik, 2007). Ut i fra det som er kommet frem tidligere i oppgaven kan en anta at barnevernet har liten troverdighet og at barnevernets vurderinger derfor ikke blir gitt nok tyngde når befolkningen skal bestemme seg for om barnevernet har opptrådt riktig eller galt. Barneverntjenesten kan altså handle rett i følge lov, men likevel ha problemer med å oppnå legitimitet for sin virksomhet ettersom troverdigheten og omdømmet til etaten er

svekket. Dette kan kanskje føre til en negativ spiral hvor barneverntjenestens troverdighet og omdømmet minsker for hver krise ettersom de går inn i den nye krisen med svekket troverdighet.

Hva kreves for å bli troverdig i omgivelsene

Troverdighet er i ordboken definert som «verdig til tillit» eller «pålitelig». Tap av tillit kan føre til at organisasjoner og bedrifter brått kan tape markedsandeler, eller i barnevernets tilfelle føre til at befolkningen slutter å melde fra om mulig omsorgssvikt. Samtidig viser undersøkelser at organisasjoner som har et godt omdømme før en krise lettere kommer ovenpå igjen selv om tilliten blir svekket. En omdømmeundersøkelse gjort i 2004 viste at nordmenn legger stor vekt på følelsesmessig appell. En organisasjon vil derfor med fordel presentere seg på en måte som vekker sympati i oss som mottakere (Mejlænder, 2007). Barnevernet er en etat som arbeider i et følelsesladet minfelt, og er en etat som vekker en følelse i de fleste av oss enten den er av positiv eller negativ art. Ut i fra denne undersøkelsen kan det se ut til at ved å tydeliggjøre barnevernets arbeidsoppgaver i befolkningen vil kanskje flere føle sympati med de utsatte barna og den komplekse situasjonen barnevernet jobber under, som igjen kan gi barneverntjenesten et bedre omdømme. Følelsesaspektet blir også mye brukt i mediene for å engasjere leseren. Hvis barneverntjenesten er tidlig ute med å gi en mer balansert forklaring av saken så kan det hende at følelsesaspektet kan bli en resurs i stede for en fallgrube.

Selv om en med et godt omdømme lettere kan komme unna med en tillits knekk så er organisasjonen eller bedriften avhengig av tillit i befolkningen for å kunne realisere sine mål. (ibid:2007). Dette gjelder spesielt for barnevernet ettersom de ikke driver oppsøkende virksomhet, og derfor er avhengig av at befolkningen melder fra om mulig omsorgssvikt.

I Aftenposten søndag 27.3.2011 kunne vi lese at seks av ti barnehageansatte har vært bekymret for barn, men at kun 4 prosent av bekymringmeldingene til barnevernet kommer fra barnehager (Fuglehaug, 2011). Ut i fra kommunikasjons strategien for barnevernet 2008-2011 kan det også tyde på at det er en for lav prosentandel i befolkningen generelt som melder i fra til barnevernstjenesten. Dette ettersom det under punktet «befolkningen skal ha tillit til barnevernet» skrives at det er en høy terskel i befolkningen for å melde fra til barnevernet

(Bufetat, s.a.). Dette går utover de barna som så sårt trenger å få hjelp, og derfor bør oppbygging av omdømme og troverdighet være et av hovedmålene til barneverntjenesten.

For å bygge opp troverdigheten i befolkningen kreves det fire komponenter, og alle disse komponentene må bli tatt hensyn til. Disse er: *Kompetanse, medfølelse, rettferdighet og åpenhet* (Løvik, 2007).

I begrepet *kompetanse* ligger det her at befolkningen skal kunne se tilbake på tidligere positive hendelser som organisasjonen har gjennomført eller fra deres egen tidligere erfaring med organisasjonen. Tidligere positive opplevelser med organisasjonen kan gi økt tillit til kompetansen som organisasjonen besitter. En forutsetning her er at det er samsvar med det organisasjonen sier og det den gjør (ibid., 2007).

Når det gjelder barneverntjenesten skal en på en måte være glad for at det kun er en forholdsvis liten andel av befolkningen som har hatt et personlig forhold til etaten, med hensyn til alvorlighetsgraden barneverntjenesten jobber under. På den andre siden kan dette tyde på at det er gjennom mediene befolkningen flest bygger sine antagelser om etaten fra. Som nevnt tidligere i oppgaven hadde hele 71 % av barnevernsakene som var tatt opp i media i 2004 en negativ holdning til etaten. Selv om jeg i min undersøkelse kun kom frem til at 39 % av artiklene hadde en negativ fremstilling av barneverntjenesten, så tilsvarer dette nesten fire ganger så mange artikler som de med positiv vinkling. Samtidig så har vi en tendens til å huske de negative sakene bedre enn de positive. Det er derfor ikke usannsynlig at mange i befolkningen ikke har en tidligere positiv barnevernssak å se tilbake på. Dette kan igjen gi liten tiltro til etatens kompetanse. Det at barneverntjenesten kommer inn på andre arenaer som for eksempel helsestasjonen, i barnehager, skoler, foreninger, ungdomsklubber og lignende kan kanskje føre til at befolkningen får positive erfaringer med etaten. Dermed kan barneverntjenesten få vist sin kompetanse og bygget opp relasjoner selv før krisen er et faktum. Noe som vil gjøre at etaten står sterkere når neste krise oppstår.

Når en befinner seg i en krise så vil det være viktig at organisasjonen som i dette tilfellet er barnevernet viser *medfølelse* for den som er rammet (ibid., 2007). Dette kan nok ses i sammenheng med omdømme undersøkelsen som ble nevnt tidligere hvor følelsesmessig appell er bra for omdømme bygging. Dette betyr ikke at barneverntjenesten må vise sympati for foreldre som er overgripere eller driver med

omsorgssvikt, men at de viser sin medfølelse og bekymring for barnet som er involvert, og at de har en forståelse for at dette er vanskelig for alle parter.

For at en virksomhet skal oppleves som rettferdig må den ha evnen til å diskutere både positive og negative sider ved egen virksomhet og ha evnen til å se at det finnes andre vurderinger og løsninger. Samtidig må den også være åpen rundt sin egen beslutningsprosess (ibid., 2007). Og her kommer vi inn på kanskje det som er kjernen i troverdighets bygging, nemlig åpenhet. For å kunne vise kompetanse, medfølelse og rettferdighet kreves det at virksomheten er åpen.

Åpenhet innebærer at organisasjonen eller bedriften legger fakta, kilder, kunnskaper og sine vurderinger på bordet. Det innebærer også at er villig til å ta til seg nye aspekter, er ærlig om de interessene en tjener, og er i dialog med omgivelsene (ibid., 2007). Men barneverntjenesten er regulert av en streng taushetsplikt som gjør det vanskelig å være så åpen om den informasjonen som de besitter. Så for å kunne se nærmere på hvilke muligheter barneverntjenesten har til å øke sin troverdighet og sitt omdømme gjennom media må vi vite hvor åpen barneverntjenesten kan være i mediene med hensyn til taushetsplikten.

Offentlighetsloven

Det følger av offentlighetsloven § 2 bokstav a at «loven gjelder for staten, fylkeskommunen, og kommunene». Barneverntjenesten er et kommunalt organ, og omfattes dermed av loven.

En av grunnforutsetningene for rettstaten er at befolkningen skal ha mulighet til å ha innsyn i forvaltningen. På denne måten fremmes demokratisk kontroll, særlig gjennom at pressen får mulighet til kritisk å etterprøve den myndighetsutøvelse som foregår på ulike nivåer av offentlig forvaltning. Offentlighetsloven gir derfor befolkningen og media tilgang til opplysninger og dokumenter som produseres i offentlige organer. Rettsreglene stiller også krav om åpenhet fra forvaltningen, selv i situasjoner hvor forvaltningen av ulike grunner ikke ønsker innsyn (Rasmussen & Bernt, 2003)

Det følger av offentlighetsloven § 1 at lovens formål er å legge til rette for at offentlig virksomhet er åpen og gjennomsiktig, for slik å styrke «(...) tilliten til det offentlige (...)». Lovgiver viser her til betydningen av befolkningens tillit til det offentlige.

Loven skal i hovedsak ivareta to hensyn: Befolkningen skal ha mulighet til å påvirke offentlig virksomhet, og de skal kunne føre demokratisk kontroll over forvaltningen av samfunnets felles goder (Ohnstad, 2003). Offentlighetsloven skal sikre at informasjon som foreligger, kommer ut til det offentlige, slik at den offentliges makt ikke misbrukes. Informasjon er i seg selv et maktmiddel fordi den kan gis selektivt, eller tilbakeholdes. Jo mer informasjon man har, jo større mulighet har man til å forutse atferd, og informasjonen kan brukes som et effektivt middel til å definere hvem som tilhører ”gruppen” (Kjønstad & Øyen, 1980). Media er ofte brukt for å spre slik informasjon til befolkningen (Rasmussen & Bernt, 2003).

I Offentlighetsloven § 3 første ledd fastsettes det at «Saksdokumenter, journaler og lignende er åpen for innsyn dersom det ikke er gjort unntak i lov eller forskrift i medhold av lov». Det er gjort et slikt unntak i Offentlighetsloven § 13 for opplysninger som er underlagt taushetsplikt etter lov eller i medhold av lov. Barneverntjenesten kan altså hindre offentlig innsyn i taushetsbelagte saksdokumenter, og får dermed monopol på den informasjonen som i medhold av Barnevernsloven § 6-7, og Forvaltningsloven § 13 underligger taushetsplikt.

Taushetsplikt

Taushetsplikten er en rettsregel som ivaretar personvernet.

Personvernet står sterkt i dagens samfunn hvor individet tillegges stor egenverdi. Av en slik egenverdi følger kravet om å være herre over egne opplysninger, og retten til å verne mot andres innsyn og kjennskap til opplysninger om en selv. Personvernet anses som et gode, og taushetsplikten er et ledd for å verne om dette godet (Rasmussen & Bernt, 2003).

Taushetsplikten skal medvirke til at enkeltpersoner trygt kan gi det offentlige nødvendig informasjon, uten fare for at andre skal få innsyn i den. En slik trygghet kan kvalitetssikre tiltak som utformes, ved at ingen opplysninger tilbakeholdes av bruker, og tiltaket derfor blir så korrekt som mulig.

Hensynet til personvernet, og hensynet til tillitsforholdet mellom behandler og bruker, utgjør hovedbegrunnelsene for taushetsbestemmelsene (Ohnstad, 2003).

Taushetsplikten hviler på den enkelte, ikke på forvaltningsorganet, og er derfor en personlig forpliktelse. Den gir deg en passiv så vel aktiv plikt til å tie. Du skal ikke bare unnlate å gi opplysninger selv, men også forhindre at andre får adgang til sensitive opplysninger (Rasmussen & Bernt, 2003).

Taushetsplikten har også en betydning som strekker seg lenger enn den enkelte brukers interesse. Det som er til det beste for en, er ikke nødvendigvis et gode for fellesskapet. Taushetsplikten er, som nevnt tidligere knyttet til beskyttelsen av personvernet, men det betyr ikke at kollektivet av brukere er tjent med denne beskyttelsen. Det er også noe som tyder på at denne beskyttelsen opprettholder fordommer, hindrer sosial læring, og hindrer at brukere finner sammen. Omverdenen får ikke adgang til informasjon om dem som blir hjulpet, og de hjelpetiltak som eksisterer. Brukerne får heller ingen mulighet til å finne andre i samme situasjon, og som gruppe kunne fremme egne interesser. Taushetsplikten som er beskyttende for den enkelte, kan derfor være til skade for kollektivet, hvor brukere kan bli hindret i å få økt forståelse for sin situasjon, og mulighet til å bruke pressegruppevirksomhet for å forbedre sin situasjon (Kjønstad & Øyen, 1980).

Hvem er underlagt taushetsplikt?

For at en etat skal underlegges taushetsplikt (hvor retten til ytringsfrihet begrenses, og hvor en pålegges plikt om å tie), må denne, som følge av legalitetsprinsippet, være hjemlet i lov (Ohnstad, 2003). Forvaltningsloven § 13 første ledd tillegger plikten «enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan». Barnevernet er et forvaltningsorgan, og har dermed forvaltningsmessig (stillingsbestemt) taushetsplikt. Barnevernet er også underlagt særlige bestemmelser om taushetsplikt i barnevernsloven § 6-7, som supplerer bestemmelsene i forvaltningsloven §§ 13 til 13 bokstav e, jf. barnevernloven § 6-7 første ledd, første punktum (Rasmussen & Bernt, 2003). Dette vanskeliggjør ønsket om at barneverntjenesten skal være mer åpen i møtet med media av hensyn til troverdigheten og omdømmet.

Når kan man utlevere informasjon?

Det følger av Barnevernsloven § 6-7 annet ledd at personalia er underlagt taushetsplikten. Dette er opplysninger som røper et klientforhold til barneverntjenesten, noe som i seg selv kan oppleves belastende og stigmatiserende. Opplysninger om klientens oppholdssted kan likevel gis når «(...) det er klart at det ikke vil skade tilliten til barneverntjenesten eller institusjonen å gi slik opplysning.». Denne reservasjonen illustrerer et viktig hensyn bak reglene, nemlig tilliten til forvaltningen (Rasmussen & Bernt, 2003).

Det har ingen hensikt å taushetsbelegge opplysninger, selv av personlig art, hvis disse er allment kjent. Forvaltningsloven § 13 bokstav a nr 3 tilsidesetter taushetsplikten så sant opplysninger er «alminnelig kjent eller alminnelig tilgjengelig andre steder». For at opplysningene skal anses som «alminnelig kjent», ligger det krav om en viss spredning. Tilgangen til opplysningene må være lett å oppdrive fra ikke - taushetsbelagte kilder, slik at tausheten ikke lenger har noen hensikt (ibid., 2003). Et eksempel her kan være en situasjon hvor brukerne selv har gått ut med opplysninger i media. I slike tilfeller har barnevernet muligheter til å forebygge tap av omdømmet ved å kommentere de opplysningene som allerede er gitt siden opplysningene nå er allment kjent, jf. forvaltningsloven § 13 bokstav a nr. 3. Nye opplysninger kan derimot ikke legges frem da disse fortsatt er underlagt taushetsplikten.

Barnevernet har i tillegg mulighet til å uttale til media at de opplysningene som er kommet frem er misvisende, ubalansert og uriktige, da slike opplysninger ikke røper ny informasjon. Ved en rask korrigerende av feilaktig informasjon kan en også forebygge at det blir dannet et skjevt bilde av etaten og på den måten forebygge tillits brudd og skade på omdømme (Løvik,2007). Barnevernet har også mulighet til å uttale seg på et mer generelt grunnlag. Det vil si hvordan tjenesten arbeider og hvilke tiltak som eksisterer og lignende. Dette for å gi en bedre forståelse av det arbeidet som gjøres, da slike opplysninger ikke ligger under taushetsplikt fordi de ikke gjelder personlige forhold.

Dersom en sak dreier seg om et anonymisert barn/familie, så kan opplysninger fritt gis, fordi det ikke er behov for vern, jf. forvaltningsloven § 13 bokstav a nr. 2.

For at barnevernet utover dette skal kunne meddele taushetsbelagt informasjon til utenforstående, for eksempel media, må det foreligge et rettslig samtykke. Dette følger av Forvaltningsloven § 13 bokstav a nr. 1 som tilsier at taushetsplikten ikke er til hinder for «at

opplysninger gjøres kjent for dem som de direkte gjelder, eller for andre i den utstrekning de som har krav på taushet samtykker».

Fra taushetsplikt til taushetsrett

Hvis bruker gir gyldig samtykke til at enkelte opplysninger ikke lenger skal underligge taushetsplikt, vil ikke taushetsplikten kunne brukes som rettslig grunnlag for unntak fra hovedregelen om offentlighet, og offentlighetsloven vil dermed komme til anvendelse, jf. offentlighetsloven § 3 første pkt. Men offentlighetsloven gjelder kun innsyn i dokumenter og journaler, og det foreligger ingen lovhjemmel som gir plikt til å kommentere de dokumenter som det er gitt et innsynkrav i, jf. § 3 første pkt. Det vil si at selv om det foreligger gyldig samtykke fra bruker, får ikke barneverntjenesten opplysningsplikt. Barnevernet har her taushetsrett, som tilsier at barneverntjenesten selv vil kunne velge om de ønsker å kommentere saken, og i så fall hvilke opplysninger (som nå ikke lengre er underlagt taushetsplikt) de ønsker å meddele. Det må her gjøres en grundig vurdering av hvilke konsekvenser ulike kommentarer vil ha for bruker, og etaten selv, men barnevernstjenesten vil ikke lenger kunne henvise til taushetsplikten som rettslig grunnlag (Rasmussen & Bernt, 2003).

Barneverntjenesten har altså en rettslig mulighet til å være åpen i mediene og dermed beskytte egen etats omdømme i flere sammenhenger. Likevel benytter barnevernet seg ofte av taushetsretten, og kommer med uttalelser som «ingen kommentar», og «vi ønsker ikke å kommentere enkeltsaker». Dette fikk vi et eksempel på under TV2 nyhetene sendt 22.4.2011 hvor barnevernssjefen for Søndre Nordstrand Barneverntjeneste svarer på en forespørsel fra mediene «Enkeltsaker ønsker jeg ikke å kommentere» (TV2 nyhetene, 2011). Hvem ønsker barnevernet å beskytte ved å bruke taushetsretten i så stor grad? Er det alltid for å beskytte barnet?

Ask kom i sin studie frem til at den overordnede målsettingen for barnevernsarbeiderne var å beskytte barnet og familien, selv om de så muligheten for at de benyttet taushetsretten som et vern også for seg selv. En av de intervjuede sier at han selvfølgelig ikke ønsker å bli negativt fremstilt i media, men påstår at dette ikke er hovedargumentet for at han er restriktiv. Å tilbakeholde informasjon i møtet med media kan være nødvendig, men det er ikke behov for total stillhet. Barnevernsarbeidere må være bevisst på at de har en kritisk posisjon i samfunnet, hvor deres bidrag kan være avgjørende for å

skape tillit til, og legitimitet for, det systemet de representerer (Ask, 2000). Total taushet bør derfor ikke være løsningen.

Men det viktig å huske på at barneverntjenestens oppgave først og fremst handler om å beskytte barnet. Tjenesten skal handle etter hva som er til barnets beste, jf. barnevernloven § 4-1, og det er primært barnet som er barnevernets bruker. Når foreldre går ut med sin sak i media vil saken ofte fremstilles på en måte som likestiller foreldrene og barnas behov. Dette fordi vi i vårt samfunn i stor grad vektlegger det biologiske prinsipp. Men det vil ikke alltid være slik at foreldrenes og barnas interesser er de samme. Derfor kan eksponering av sensitive opplysninger i media være uheldig for barnet. Hvis barneverntjenesten mener at det vil være til skade for barnet at enkelte opplysninger kommenteres og meddeles det offentlige, vil det være riktig vurdert å benytte seg av taushetsretten. Sensitive opplysninger kan også underlegges taushetsplikt selv om foreldrene har avgitt sitt samtykke hvis fylkesmannen mener dette er nødvendig for å sikre barnet, jf. barnevernloven § 6-7 fjerde ledd. Hvis fylkesmannen overprøver foreldrenes samtykke er taushetsplikten igjen et hinder for at barneverntjenesten kan kommenterer gitte opplysninger. Men tjenesten har fortsatt mulighet til å opplyse at enkelte opplysninger er misvisende og ukorrekte, uttale seg på generelt grunnlag, eller kommentere de opplysningene som allerede er allment kjent (Figenschow, Ekanger & Ringberg, 2006).

Når sensitive opplysninger som omhandler foreldre ikke lenger er underlagt taushetsplikten, og ikke kan regnes å ville skade barnet, bør utfallet bli annerledes. Barnevernets åpenhet gir tillit, og uten tillit i samfunnet vil ikke barneverntjenesten kunne nå ut til de barna som trenger hjelp til å forbedre sine oppvekstvilkår. Å benytte seg av sin taushetsrett vil her kunne bli sett på som et foreldrevern og ikke et barnevern. For at barneverntjenesten skal kunne utføre sin samfunnsoppgave burde tjenesten kanskje derfor i slike tilfeller se det som sin plikt å tale, slik at omdømmet og troverdigheten øker, og tjenesten kan nå ut til flere av de barna som trenger dem.

Dialog mellom barneverntjenesten og mediene en forutsetning

Dialog mellom barneverntjenesten og media er en forutsetning for et mer åpent barnevern. For at en slik dialog skal være mulig, må det utvikles egne spilleregler. Disse spillereglene må følge de juridiske retningslinjene for kommunikasjon, ivaretar barnets behov for vern i den offentlige diskusjon, og det offentliges behov for kjennskap til omsorgssvikt, og gi grunnlag

for å forklare hvordan barnevernet handler i sine saker (ibid., 2006). Dette er i og for seg lett å forstå men er det så enkelt?

Som nevnt tidligere har barneverntjenesten og media to ulike samfunnsoppdrag. Det er derfor mulig at disse kommer i konflikt med hverandre. Maryl Aldridges forskning viser at sosialarbeidere har en altfor defensiv holdning til media. En av hovedårsakene til dette er sosialarbeiderens manglende forståelse for medias arbeidsmetoder og medias rolle i samfunnsstrukturen. Det andre er sosialarbeiderens skepsis til hvordan media fremstiller det sosiale arbeidet (Ask, 2000). Ask kommer frem til de samme resultatene i sin studie. Media blir sett på som sensasjonssøkende, og som mer opptatt av overskrifter enn saklighet. Barnevernsarbeiderne mener likevel at media er en legitim operatør i samfunnet, også innenfor barnevernfeltet, men uttrykker en manglende tillit til at media klarer å få frem kompleksiteten som en barnevernssak representerer (ibid., 2000).

Det er også forhold som kan tyde på at mediene igjen har misstillit til barneverntjenesten. I forarbeidene til forvaltningsloven nevnes spesielt faren ved at taushetsplikten skal bli brukt for å hindre innsyn og kritikk, altså som vern om forvaltningen selv. Lovgiver har dermed selv vært seg bevisst at taushetsplikten kan bli et mektig maktmiddel i forvaltningens hånd. Å arbeide i en virksomhet som så åpenbart kan bruke taushet som maktmiddel kan i seg selv skape mistenksomhet (Benneche, 1979). Barnevernsarbeidere er kanskje derfor spesielt utsatt når det gjelder mistenkeliggjøring. Ser en maktaspektet opp i mot mediernes overordnede oppgaver er det ikke utenkelig at mediene er skeptiske og mangler tillit til barneverntjenesten. Tillitsaspektet kan derfor være et moment som har betydning for samhandlingen media og barnevern i mellom.

I følge Schweb og Østbye (1999) er det de personene som vi har tillit til som vi hører på (Figenschow, Ekanger & Ringberg, 2006). Hvis barneverntjenesten og media går inn i samhandlingen med mistillit til hverandres arbeid, vil det være vanskelig å få til en god dialog. Manglende dialog gir grobunn for misforståelser, og kan være en medvirkende årsak til uttalelser som «ingen kommentar» og negativ profilering av barneverntjenesten. Økt kunnskap om hverandres arbeidsmetoder og plass i samfunnet, kan føre til økt tillit mellom journalist og barnevernsarbeider. Samtidig vil det være viktig for barneverntjenesten å opprette en god relasjon til media selv før krisen er et faktum, slik at tilliten mellom media og barnevernet allerede er tilstede da krisen bryter ut. (Løvik, 2007). En vil da kanskje ha større mulighet til å få en mer nøytral fremstilling i barnevernsakene, fordi det vil være lettere for en

i barneverntjenesten å kommentere de fakta som ikke underligger taushetsplikt, uten frykt for å bli feilsitert. Men hvordan bygge opp en god relasjon til media?

En måte å bygge opp et godt samarbeid med mediene på er gjennom å akkreditere mediens representanter. Dette går ut på det som er nevnt tidligere, nemlig å vise tillit til mediene. Men en må hele tiden overvåke hva som skrives og fortelles i mediene slik at en raskt kan rette opp i feilaktig informasjon (ibid., 2007).

En bør også passe på å tilpasse informasjonsvirksomheten til mediens rytme og vilkår. Mediene jobber ofte under stort tidspress, samtidig som det er stor konkurranse mellom mediene om hvem som kommer ut med de siste nyhetene først. Stressede mennesker skaper ikke en ideell forutsetning for at informasjonen som kommer ut er av god kvalitet. Pass derfor på å lette journalistenes arbeidssituasjon slik at en minsker risikoen for feilaktig informasjon, og misforståelser (ibid., 2007), og dermed minsker risikoen for tap av omdømmet. Dette kan også gjøres ved å gi mediene gode arbeidsforhold.

Men åpenhet og tilgjengelighet er de mest grunnleggende forutsetninger som må til for å kunne bygge en god relasjon mellom organisasjonen og mediene (ibid., 2007). Som vist tidligere i oppgaven har barneverntjenesten sjeldent et rettslig grunnlag som hindrer etaten i og i hvert fall si noe om saken det gjelder. Her bør barneverntjenesten være bevisst på at om etaten selv ikke ønsker å gi et bilde av egen rolle, og hendelsesforløpet, så vil mediene finne andre personer som er villige til å gi sin versjon av saken. Hvis en er uheldig vil disse alternative beskrivelsene av saken gi en misvisende fremstilling og inneholde feilaktig informasjon. Videre kan dette føre til at barneverntjenesten (som omtales i dette tilfellet) må sette av mye tid og resurser for å møte halvsannheter og rykter som er vanskelig å avsanne (ibid., 2007). Dette kan igjen virke skadende på omdømmet, men kan lett avverges ved at organisasjonen selv er aktiv i kontakten mot mediene, og grunnregelen bør derfor være: Still opp i mediene.

Avslutning

Som nevnt i innledningen var hovedbegrunnelsen for denne oppgaven en antagelse om at medias fremstilling av barneverntjenesten har betydning for tjenestens omdømme og troverdighet i samfunnet. Så hvordan er barnevernet fremstilt i mediene? En av momentene jeg hentet frem i del 1 er Stangs (2007) analyse hvor hele 71 % av sakene hadde en negativ vinkling. I min innholdsanalyse fant jeg at det var 39 % av artiklene som fremstilte

barnevernet negativt. Selv om dette er mindre enn Stang er det utgjør dette nesten fire ganger så mange saker enn de sakene med positiv vinkling. Så selv om min analyse tyder på at det har blitt en bedring, så er det fortsatt en stor del av artiklene som er har en negativ holdning til barneverntjenesten. Ser en dette i sammenheng med momentene i del 1 som tar for seg hvordan fremstillingen av barneverntjenesten i media kan påvirke troverdigheten og omdømmet kan det se ut til at barneverntjenesten har liten troverdighet og et skadet omdømme. Momenter som medias betydning på områder som befolkningen ikke har stor kjennskap til, og det faktum at det er de negative hendelsene vi husker best har særlig betydning her.

I 2011 har det blitt satt i verk nye tiltak som skal forsøke å motvirke det negative omdømmet ved å ta befolkningens informasjonsbehov på alvor. Den 14.2.2011 ble nettstedet «barnevernet.no» åpnet. Nettstedet drives av Barne- ungdoms- og familiedirektoratet og er et felles nettsted for både statlig og kommunalt barnevern. Nettstedet er ment for å skulle gi befolkningen svar på det de måtte lure på angående barnevernets arbeid, og har som mål å senke terskelen for å ta kontakt med barneverntjenesten. Dette vil kanskje være med på å gi befolkningen mer informasjon om barnevernets oppgaver slik at de blir mer kritiske til det de blir fortalt i mediene. Samtidig har også telefonnummeret til Alarmtelefonen for barn og unge fått sin plass sammen med de andre nødnumrene i telefonkatalogen. Dette gir en betydelig symbolsk effekt ved at også barnas velferd skal tas alvorlig. Det vil i tiden fremover være spennende å følge med på om disse tiltakene vil gi barneverntjenesten et løft når det kommer til troverdighet og omdømme.

Som jeg viser i Del 2 er det er kompetanse, medfølelse, rettferdighet, og kanskje spesielt åpenhet som fremmer troverdighet og tillit. Hovedfokuset ligger på åpenhet ettersom det trolig er her de største utfordringene til barneverntjenesten befinner seg, spesielt i samarbeidet med media.

Barneverntjenesten er regulert av en streng taushetsplikt. Som jeg har vist i del 2, har ikke barneverntjenesten full dekning til å kommentere i alle sakene av hensyn til denne plikten. Noen av eksemplene som nevnes er dersom barneverntjenesten ikke har mottatt samtykke, eller hvis barneverntjenesten mener det er til barnets beste ikke å kommentere. Jeg har likevel ikke funnet noe i rettsreglene som hindrer barneverntjenesten i å uttale seg om i hvert fall noe.

Taushet som varemerke har mange ulemper, og det har derfor stor betydning at barnevernsarbeidere i møte med media fokuserer på hva de kan meddele det offentlige, i stedet for å vise til hvilke opplysninger som er forbeholdt taushetsplikt eller taushetsretten. Barnevernsarbeiderne må være bevisste på at når de unnlater å kommentere enkeltsakene fremmes mistillit blant befolkningen. Det burde derfor bli en grunnholdning at det alltid kan bli sagt noe. Det eksisterer aldri en gyldig grunn til å uttale «ingen kommentar».

For at barneverntjenesten skal kunne fremstå som mer åpen i det offentlige rom, må enkeltsakene i media kommenteres. En av forutsetningene for at barnevernsarbeiderne lettere skal unngå å bruke sin taushetsrett forutsetter, som nevnt i del 2, at relasjonen mellom barneverntjenesten og media må forbedres. Fordommene og stereotypene må legges til side, slik at dialog mellom partene vil være mulig. Dette kan fungere som et hjelpemiddel for å få barnevernsarbeidere oftere ut på banen, for slik å tilfredsstille offentlighetens behov for informasjon, og barneverntjenestens behov for tillit. Det er likevel nødvendig å ha i bakhodet at media skal utfordre maktsystemer som ikke fungerer optimalt. Det handler derfor ikke om at barnevernet skal få en slags immunitet mot å bli kritisert, men snarere en mulighet til å tørre å komme med sitt bidrag uten å føle seg mistenkeliggjort, og uten frykt for å bli feilsitert.

Omdømmet og troverdighetens betydning for barneverntjenesten nevnes også i innledningen. Uten et godt omdømme og tillit vil ikke barneverntjenesten nå ut til de barna som har behov for hjelp og støtte, og de barn som trenger å forbedre sin omsorgssituasjon. Barneverntjenesten vil ikke kunne utføre sin samfunnsoppgave. Derfor har det stor betydning for barneverntjenesten, og de barna som er utsatt, at legitimitetsproblemet tas på alvor. Nettopp derfor bør ikke hensynet til foreldrene alltid føre til at barneverntjenesten ikke uttaler seg.

Omdømmet til barneverntjenesten er avhengig av befolkningens tillit til hvordan tjenesten forvalter sin samfunnsoppgave på. I tillegg er kritikken ofte rettet mot barneverntjenesten som helhet, og ikke mot hver enkelt barnevernsarbeider. Dette kan tolkes som at barnevernsarbeiderens fremstilling i media speiler over på selve barneverntjenesten. Når en da uttaler «ingen kommentar», eller ikke kommenterer i det hele tatt, går det igjen utover befolkningens tillit til hvordan tjenesten forvalter sin samfunnsoppgave, og troverdighet og omdømme svekkes. Hver enkelt barnevernsarbeider er en potensiell aktør for media, og hver enkelt uttalelse, eller valg om taushet, kan få betydning for hvordan

barneverntjenesten fremstår som helhet. Barnevernsarbeiderne må derfor bli mer bevisst på den betydning deres kommentarer har i media.

Barneverntjenesten har blitt noe bedre på uttalelser i mediene de siste årene. I 2004 ble kommunikasjons strategien for barnevernet etablert og er kalt «et åpnere barnevern». Etter dette er det flere barnevernsarbeidere som har kontakt med media og opplever en større trygghet i denne kontakten enn det de gjorde tidligere. I målinger tatt i 2006 og 2008 vises det en positiv utvikling i befolkningens holdninger til barneverntjenesten (Bufetat, s.a.). Dette kan tyde på at kommunikasjons strategien virker. Men fortsatt er det 50 % av befolkningen som mener at det ville være vanskelig for dem å melde inn en bekymring til barnevernet (ibid., 2008). I Aftenposten 14.2.2011 kunne vi også lese overskriften «folk flest varsler ikke barnevernet» (Kirkebøen, 2011). Så selv om vi er på vei til å få et åpnere barnevern som folk forhåpentligvis har økende tillit til, og et barnevern med et bedre omdømme, så er det fortsatt et stykke igjen før barnevernet er helt i mål.

Referanseliste:

- Aarset, M., (2010), *Kriseledelse*, Fagbokforlaget
- Ask, T.A., (2000), *Barnevernet i det offentlige rom: en kvalitativ studie av barnevernsarbeideres møter med media*, Høgskolen i Oslo.
- Benneche, Gerd., (1979), *Taushet: vern eller maktmiddel?* Steinkjer Trykkeri A/S.
- Bordens, K. S. & Abbott, B. B., (2011), *Research Design and Methods A process approach*, 2005. McGraw-Hill., 8.ed
- Bufetat, (s.a.), *kommunikasjonsstrategi for barnevernet 2008–2011*, Lokalisert på:
<http://www.bufetat.no/Documents/Bufetat.no/Barnevern/Et%20%C3%A5pent%20barnevern.pdf>
- Figenschow, W., Ekanger, M., Ringberg, E., (2006), *Barnevern medier og juss*, Gyldendal akademisk.
- Fuglehaug, W., (2011, 27 mars). *Er bekymret men melder ikke fra*, Aftenposten, Lokalisert på:
<http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/article4073840.ece>
- Kirkebøen, S., E., (2011, 14 februar), *Folk flest varsler ikke barnevernet*, Aftenposten, Lokalisert på:
<http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/article4028791.ece>
- Kjønstad, A., Øyen, E., (1980), *Taushetsplikt i sosialsektoren*, Universitetsforlaget.
- Lov om barneverntjenester, LOV-1992-07-17-100, Lokalisert på: <http://www.lovdatab.no>
- Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd, LOV-2006-05-19-16, Lokalisert på:
<http://www.lovdatab.no>
- Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker*, LOV-1967-02-10, Lokalisert på:
<http://www.lovdatab.no>
- Løvik, K., (2007), *Håndbok i informasjonsberedskap*, Høgskoleforlaget.
- Mejlænder, U.A., (2007), *slik gjør du suksess med PR*, AIT Trykk Otta as.
- Norsk presseforbund, (2008), *Ord og bilder er mektige våpen. Misbruk dem ikke! Pressetikk med Vær Varsom – Plakaten*, Norsk presseforbund.
- NTB, (2008, 10 april), *Hjermann: -Barnevernet må bedre sitt rykte*, VG, Lokalisert på:
<http://www.vg.no/nyheter/innenriks/artikkel.php?artid=531649>

Ohnstad, B.,(2003), *Taushetsplikt, personvern og informasjonssikkerhet i helse- og sosialsektoren*, Gyldendal akademiske

Olsen,O.,E.,Mathiesen,E.,R.,Boyesen.,(2008),*Media og krisehåndtering, en bok om spamspillet mellom journalister og krisehåndterere*.Høyskoleforlaget AS

Rasmussen, Ø., Bernt, J. F., (2003), *Frihagens forvaltningsrett – bind 1, Fagbokforlaget A. Frihagen A/S.*

Stang, E.,(2007), *Fremstillinger av barnevern i løssalgspresen: en innholdsanalyse av artikler om barnevern i VG og Dagbladet*, Dette er en gratis nettressurs. Bearbeidet versjon av masteroppgave i sosiologi, Universitetet i Oslo 2006.

Tv2 nyhetene innenriks,(2011,22 april),*Psykisk syk asylsøker (17) får ikke hjelp av barnevernet*,Lokalisert på: <http://www.tv2nyhetene.no/innenriks/psykisk-syk-asylsoeker-17-faar-ikke-hjelp-av-barnevernet-3476203.html>

Vedlegg1:

Variabelliste med verdier og kriterier

Jeg brukte følgende fem variabler med tilhørende verdier i analysen:

1. **Avis:** VG og Dagbladet
2. **Tidsperiode:** 01.10.2010-31.12.2010
3. **Hovedområde:** Barnevernet
4. **Barnevern som hovedtema:** Ja (J) og nei (N)
5. **Holdningsladning:** Positiv (P), nøytral (N), negativ (NG)

Kodingen til variablene som trengte nedskrevne kriterier:

Variabelen «hovedtema»

For denne variabelen har jeg gitt artikler som handler om barnevernet eller deres arbeid verdien ”ja”, og artikler som ikke har barnevernet som tema verdien ”nei”. Artikler som blir kodet «nei» er i hovedsak artikler hvor barnevernet er nevnt som en av flere instanser som har vært inne i en sak.

Variabelen «holdningsladning»

Jeg har kategorisert artiklene i forhold til om de viser en positiv, nøytral eller negativ holdning til barnevernet. Jeg har sett etter holdninger som har enten kommet frem i hele teksten, eller kun i deler av den. Det oppstod en del tvilstilfeller hvor artiklene vippet mellom en nøytral eller en negativ holdning. Jeg valgte å kode disse negative. Slik skjønnsmessige vurdering var vanskelig å unngå ettersom det er totalinntrykket av artikkelen som vurderes.

Gjennomføring

Ettersom det var vanskelig å unngå skjønnsmessige vurderinger valgte jeg å ta med en blind observatør for å gå igjennom de samme artiklene og gi variablene verdier ut i fra kriteriene. Dette for å øke inter-rater-reliabiliteten.

Det første jeg gjorde var å rangere artiklene etter dato og gi de et identifikasjonsnummer slik det kommer frem av tabellen 1.1. Grunnet tabellens størrelse vil du finne den i vedlegg 2.

Så gikk jeg og min med-observatør gjennom artiklene og kategoriserte disse basert på de verdiene de ble gitt. Videre sammenlignet vi resultatene og fjernet de artiklene som begge hadde gitt verdien «nei» på hovedtema variabelen. Da satt vi igjen med dataene som er listet i tabell 1.2 i vedlegg 2.

Deretter regnet jeg ut inter-rater-reliabiliteten ved å se på graden av samsvar mellom observatør 1 og 2 på henholdsvis holdningsladning og hovedtema variabelen. Resultatet ble slik:

Sum samsvar Holdningsladning	0,72
Sum samsvar Hovedtema	0,78

Tabell 1.3

Resultat med en inter-rater-reliabilitet på over 70 % regnes som akseptabelt, så jeg er godt innenfor karvet med en enighet på 72 % ved holdningsvariabelen og 78 % enighet på hovedtemavariabelen.

Videre satt jeg resultatene fra dataene inn i fire krysstabeller:

	Kand 1			
	Positiv	Nøytral	Negativ	Sum
Relevant	3	11	10	24
Irrelevant	1	16	0	17
Sum	4	27	10	41
	Kand 2			
	Positiv	Nøytral	Negativ	Sum
Relevant	5	12	22	39
Irrelevant	0	2	0	2
Sum	5	14	22	41
	Total			
	Positiv	Nøytral	Negativ	Sum
Relevant	4	11,5	16	31,5
Irrelevant	0,5	9	0	9,5
Sum	4,5	20,5	16	41
	Total %			
	Positiv	Nøytral	Negativ	Sum
Relevant	9,76	28,05	39,02	76,83
Irrelevant	1,22	21,95	0	23,17
Sum	10,98	50	39,02	100

Tabell 1.4

Tabell 1.4 viser resultatene fra undersøkelsen fremstilt i en bivariat tabell. Her ser vi at det er noe variasjon på funnene til observatør 1 og observatør 2. Dette er forholdsvis små variasjoner, noe som er i samsvar med det jeg kom frem til i utregningen av inter-rater-reliabiliteten.

Videre la jeg sammen svarene til observatør 1 og 2, og regnet så ut hver enkelt verdi prosentvis. Med resultatene i prosenter er det nå lettere å sammenligne funnene mine med de funnene Stang hadde i sin undersøkelse.

Vedlegg 2:

Inneholder tabeller som det ikke var plass til å fremstille i vedlegg 1.

Tabell 1.1:

Navn	Nr
TAKKER - barnevernet Foreldrene: Noen skulle ha tatt vare på barna – 31.12.10	1
De forlatte barna blir - POLITISAK 30.12.10	2
Barn trenger varslere 30.12.10	3
FORLATT AV MOR - Tre barn funnet i kaldt hjem Moren hadde reist til utlandet 29.12.10	4
- Barnemishandling av høyeste rang 29.12.10	5
13-åring solgt, tvangsgiftet og truet til å stjele Fakta MENNESKEHANDEL	6
Dagbladet avslører OVERGREP blir ikke anmeldt FØLG SAKEN 28.12.10	7
Her er årets norske kinopremierer 27.12.10	8
hjem til jul 24.12.10	9
De kriminelle barna KRONIKK 23.12.10	10
- Han drømte om familie 22.12.10	11
Kriserammet flertall 21.12.10	12
Ville skilles - ble voldtatt MISHANDLING 20.12.10	13
Urimelig om bosettingstvang 14.12.10	14
Fakta 11.12.10	15
Bot til barnevernet 11.12.10	16
Regjeringen svikter 07.12.10	17
NYHETSREPORTASJEN - - Det ble kastet noe stoff inn i luftegården. Så ble det krangling om det. - Når du samler folk fra så mange ulikekulturer så må det jo bli bråk. - De yngste tilpasser seg ikke fengslet på samme måte som andre. - Vi har på en måte fått vårt eget språk her inne. 4.12.10	18

Friske babyer i LAR 02.12.10	19
Prest bøtelagt for sex 01.12.10	20
gransker - privat barnevernsfirma 30.11.10	21
Barn må lide 27.11.10	22
Nei, nei, gutt 27.11.10	23
Familiefred med mekling VOLD 27.11.10	24
Vil kreve barneomsorgsattest: 27.11.10	25
Anmelder barnevernet: En fem 26.11.10	26
Rystet av likfunnet 25.11.10	27
-Tvangsgiftet 13-årig datter Foreldre tiltalt 23.11.10	28
Når de døde våkner 22.11.10	29
Goddag Nisseemor 20.11.10	30
De siste på skansen 20.11.10	31
Vedvarende kritikk 19.11.10	32
Ett år er gått siden helseministeren kom med løfter til Stephen (20). 19.11.10	33
Biologi ikkje alltid best 16.11.10	34
Politi påkjørt av 15-åring i hasjrus 15.11.10	35
Håper på netto- overskudd julekalender 14.11.10	36
Fosterfar sex-dømt MISBRUK 12.11.10	37
Kutt blodsbåndet 11.11.10	38
Kommunedebatt på villspor 08.11.10	39
Lokalstyre og velferd 07.11.10	40
Dømt for 22 år gamle voldtekter OVERGREP 07.11.10	41
- PRESSET TIL RAN Kriminalitet 07.11.10	42
I de største familier 06.11.10	43
De anklages for å være bortskjemte, kravstore, late og for å ha dårlig 06.11.10	44
Dømt for fem ran - slipper fengsel SAMFUNNS- STRAFF 06.11.10	45

Godkjent som adoptivmor Venter på sjette året Hun vil at datteren skal få en bror eller søster. Men snart seks år er gått siden hun søkte om adopsjon. Når frykter Endy at hun må vente fire år til. 06.11.10	46
Barna på anbud 06.11.10	47
15-åring bak ransbølge LO I RETTEN 03.11.10	48
Lytt til henne SIGNALER 03.11.10	49
DOBBELTLIV RYSTER HAUGESUND BARNEPORNO 02.11.10	50
Knivtruet barnevernet: En 02.11.10	51
Vil ha eget fengsel FOR BARN 01.11.10	52
Nye oppgaver 31.10.10	53
Slik skal kommunene FRISTES 31.10.10	54
Truer barnevernansatte 31.10.10	55
Barn får hjelp Helt misvisende? 29.10.10	56
UENIG med Sp-grasrota 28.10.10	57
Barnevernsbarn til Skaugum 28.10.10	58
Nytt kommunekart 28.10.10	59
Modige ansatte i Bufetat Vålerenga på ville vegar 26.10.10	60
Vil sende flyktninger til VESTKANTEN 26.10.10	61
Utfordrer Lysbakken BARNEVERN 26.10.10	62
- MINST 20000 i hver kommune 25.10.10	63
«Vi spør oss hvorfor i all verden vi ikke oppdaget dette» overgrep 23.10.10	64
Utskjelt og utrydningstruet 23.10.10	65
Gratulerer med Magasinet sist 23.10.10	66
Kickstartet 23.10.10	67
RYDDER OPP BARNEVERN 21.10.10	68

Ap til skattekrig mot iPhone 21.10.10	69
Magnus reddet fra gutte- gjeng 20.10.10	70
Staten skal spare penger Nekter BARN HJELP BARNEVERN 20.10.10	71
Pappa - en ukjent dikter? Pitbull-Terje 18.10.10	72
Eventyrerens fall 16.10.10	73
Kongstanker 16.10.10	74
Jakten på ærligheten 16.10.10	75
Umulig garanti KRONIKK 14.10.10	76
FØDT I RUS METADON 14.10.10	77
- Depresjonene gjør meg til en bedre komiker Ny litteratur 14.10.10	78
- Stiftelsen Hiimsmoen 13.10.10	79
Lukker øynene for overgrepvarsler KRONIKK 11.10.10	80
Navn: Audun Lysbakken (33) 10.10.10	81
Fyr i flamme 10.10.10	82
Pappaministeren 10.10.10	83
-Jeg får «kick» av ran 09.10.10.	84
Mor på krigsstien 09.10.10	85
Hva er galt med barnevernet? 08.10.10	86
Svikter de eldre 06.10.10	87
En cowboys statsbudsjett 06.10.10	88
Både Barneombudet og Redd 06.10.10	89
Mer til barnevern 06.10.10	90
Ingen reddet Christoffer (8) 05.10.10	91
Et lite stykke forfalls-Norge 04.10.10	92
En far, en sønn og et glass whisky Christian Refsum 04.10.10	93
Skrekk og Guri 03.10.10	94
PORTRETTET 02.10.10	95
Barnevernsfirma ble SVARTELISTET 01.10.10	96

Tabell 1.2:

Nr	Kand 1		Kand 2		Samsvar Holding	Samsvar Relevans
	Holdningsladning [p/n/ng]	Hovedtema [j/n]	Holdningsladning [p/n/ng]	Hovedtema [j/n]		
15	N	J	N	J	1	1
55	N	J	N	J	1	1
56	N	J	N	J	1	1
60	N	J	N	J	1	1
2	N	N	N	J	1	0
3	N	N	N	J	1	0
4	N	N	N	J	1	0
25	N	N	N	J	1	0
28	N	N	N	J	1	0
51	N	N	N	J	1	0
89	N	N	N	J	1	0
91	N	N	N	J	1	0
46	N	J	NG	J	0	1
47	N	J	NG	J	0	1
62	N	J	NG	J	0	1
33	N	N	NG	J	0	0
37	N	N	NG	J	0	0
42	N	N	NG	J	0	0
59	N	N	NG	J	0	0
64	N	N	NG	J	0	0
66	N	N	NG	J	0	0
82	N	N	NG	J	0	0
83	N	N	NG	J	0	0
16	NG	J	NG	J	1	1
21	NG	J	NG	J	1	1
26	NG	J	NG	J	1	1
29	NG	J	NG	J	1	1
38	NG	J	NG	J	1	1
68	NG	J	NG	J	1	1
71	NG	J	NG	J	1	1
80	NG	J	NG	J	1	1
85	NG	J	NG	J	1	1
96	NG	J	NG	J	1	1
84	P	J	NG	J	0	1
20	P	N	P	J	1	0
34	N	J	P	J	0	1
86	N	J	P	J	0	1
1	P	J	P	J	1	1

70	P	J	P	J	1	1
79	N	J	N	N	1	0
90	N	J	N	N	1	0